Давим се, гл. възвр. не се противя нахдено, оставям се. Аз не се давам на десет такива. Като на тебе ли ще се дам. Аз още се не давам, държа се. Не му се дава, не обича, не му се ще да види. 2) не може да стигне нещо, не може да получи. Награда се дава за усърдна служба. На работника се дава и хляб и вино

Давило (то) 1) средство, или оръдие с което се давят, или с което се давят, като въжето.

Давия (та) съдене — дава, иск, тъжба — дия.

Давиица (та) даване, дан, данък, даждие, бир, берия: давиица та му много

Давно 1) нар. време употр. с предл. от вм. отдавна. 2) желание (калоер) еллин дано, ча. Давно дойде, давно да стане.

Давосвам са гл. вз. имам давия с някого; съдя са.

Давя-иш гл. дл. 1) душа, задушавам, задавям, стискам за гърлото, или пречкам в гърлото на някого; не знам какво ме дави на гърлото. 2) бормичкам, гърмичкам, стискам, силно притискам, притискам, изнасилвам: давил го, давил, пак го оставил. 3) за кучета, вълци, сграбчвам, ръфам, хапя: Овцата ги давили вълците.

Давя се гл. въз. 1) бъдествувам да бъда задавен или удавен. Тамо аз съм се давил. 2) ... някому нещо на гърлото. Сякаш че се сърди нещо на гърлото ми ме давеше. 2) кучета та се давят, бормичкат се, ръфат се

Дарбала. Даре свр. в. дору, дори, за посилно изразяване.

Дарат. Данник (ът) който дава в. поданик, поданик.

Дайре, вж. дааре

Дакам, гл. в. Дадакам

Дама (та) Господин, пред ... § голямец § побойник.

Даканее (то) в. дадакание

Дако, нар. от да ако, д'ако. макар, нека, да ходи, бир-да, бирдаки. Дако дойде, няма зарар.

Даланка (та) ... в макед. название на пеперудата, когато по други места наричат треска.

Далак (ът) 1) слезен, на ... далакът, слезенча, на човека далакът. 2) болест, отичане на далакът, което се случава най-вече подир треска. Имам далак т.е. оток на далакът. 3) пъпка — лошата пъпка далак, синаквица, антракс, ... вълчи ... смъртоносно възпаление, на ... ухапала го една муха, стана му далак, излезе му лошата пъпка за 24 часа умря. Далак го горят т.е. горят тази пъпка та с нажежено желязо.

Даваха, но [illegible]

Давадиия (та) тъжител, обвинител, който те тегли на съд. Кадия ли ти и давадиия, Господ да ти е ярдамджия.

Даване (то) даване то на вземането не прилича пог. от даване съм станала на тоз хал. Имам земане, даване. 2) Давиица, данък. Даването тежко.

Даванка (та) това що даване.

Давен, а, о, — и (ът) 1) който се е давил, удавен. 2) когото са давили песента или вълците.

Давеница (та) което е давено, удавено.

Давиица. Дазина (та) дан та

Давност (та) отколешност, ... което траяне от давно.

Давран. Давудджия вж. давадджия

Давраидисвам гл.

Давудджилък (ът) тъжене, обвиняване, тъжителство

Давене (то) в. давене

Давраидисвам се

Дагмъ (та)

Дади гл. ... от давим: Да ми да му дави мамо или да и му давим

Дадакам гл. често изговарям частицата да, да за потвърждение.

Дадакане (то) от дадакам.

Дадакна, свр. гл. от дадакам.

Даждие (то) дан, данък, даване то, берия.

Дажд' бог, дажд-бог. стар. название на слънцето, спазен смисълът на думата в песента за пеперудата: Дай боже дажд, променено на дъжд.

Дака-дука, изговор що означава, това било и онова било, пък или рекли, и пак си рекли. Дака-дука дя бабо гърми. Посл.

Дакле и — лем, нар. следователно, слединото, значи, тъй, следи това, подир. ... употребява се в западното наречие.

Даждовница (та)

или давържене

... го свят, т.е. щрят с някакво насичане на ... ска, обесване на ... и ... някомко сутрини наред, или с ходене по ... бунар.